

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Kormány rendelethez

Javaslat az

„Emlékház”

települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Szabó Emese

Székkutas, 2016. március. 31

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó személy/intézmény/szervezet/vállalkozás neve:
Szabó Emese
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
Név: Szabó Emese
E-mail cím: szaboemese13@gmail.com
Telefonszám: 06-20/233-1388

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

EMLÉKHÁZ

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása
  - agrár és élelmiszergazdaság
  - egészség és életmód
  - **épített környezet**
  - ipari és műszaki megoldások
  - **kulturális örökség**
  - sport
  - természeti környezet
  - turizmus
3. A nemzeti érték fellelhetőségének a helye
Székkutas, József Attila u. 12.
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik
  - **települési**
  - tájegységi
  - megyei
  - külhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

A József Attila utcában található, 1940-es évek első felében épült ONCSA-házak egyikében alakította ki a helyi önkormányzat, pályázati forrás igénybevételével a Székkutasi Emlékházat. Az Emlékház történeti múzeum és tájház is egyben. Az épület kisebb szobájában és két kamrájában helytörténeti kiállítást alakítottak ki (Település történet, Fehérgárda Szerveződés, a Kuláküldözések áldozatai), az utcára néző nagyobb szobában pedig a XX. század elejére jellemző, középparaszti életteret megjelenítő enteriőr fogadja a látogatókat. A konyhába belépve nem csak a régi időkre jellemző konyhabútor és annak használati tárgyai kapnak helyet, hanem itt található az interaktív ismeretszerzésre alkalmas konzol is, amelynek segítségével a látogatók még részletesebb betekintést nyerhetnek a XX. század első felének világába. Az Emlékház teljes berendezése, a használati tárgyak összessége az itt élő, valamint az innen elszármazott emberek felajánlásaiból jöttek létre, ezáltal nyújtva még hitelesebb képet a település egykori értékeiről. Az épület mögött egy dohánypajzát is kialakítottak, ahol a vidékre jellemző mezőgazdasági eszközök tekinthetők meg, de a hely alkalmas a különféle közösségi, szabadidős tevékenységek, rendezvények lebonyolítására is. A kert végében kis gyógy-, és fűszernövény kert található.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

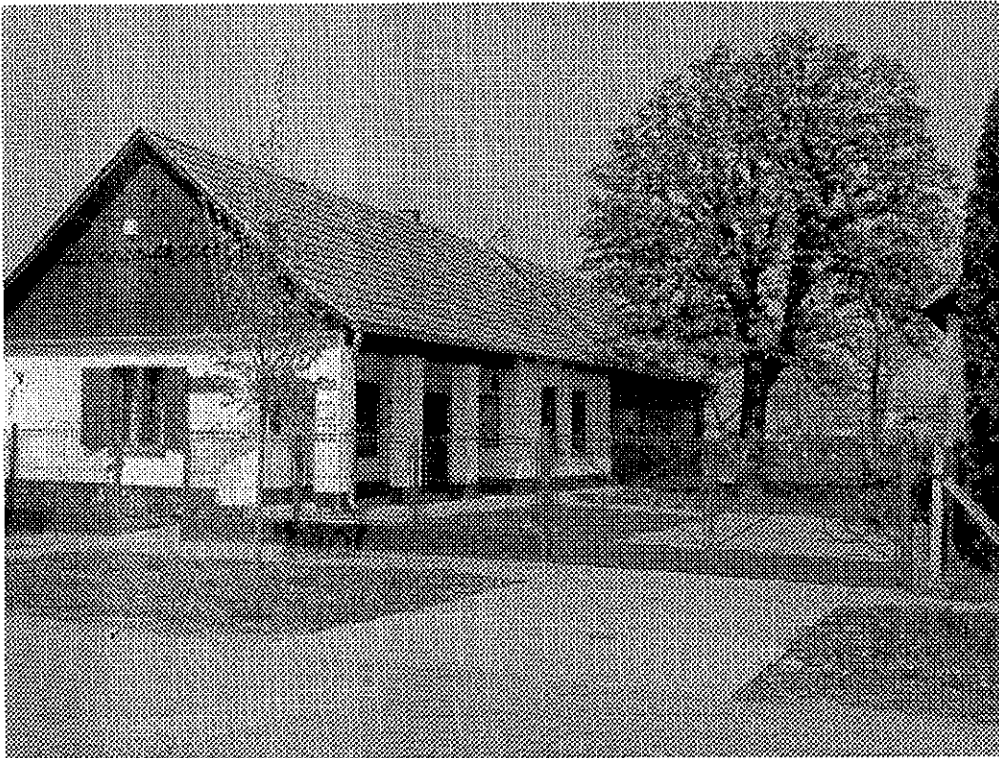
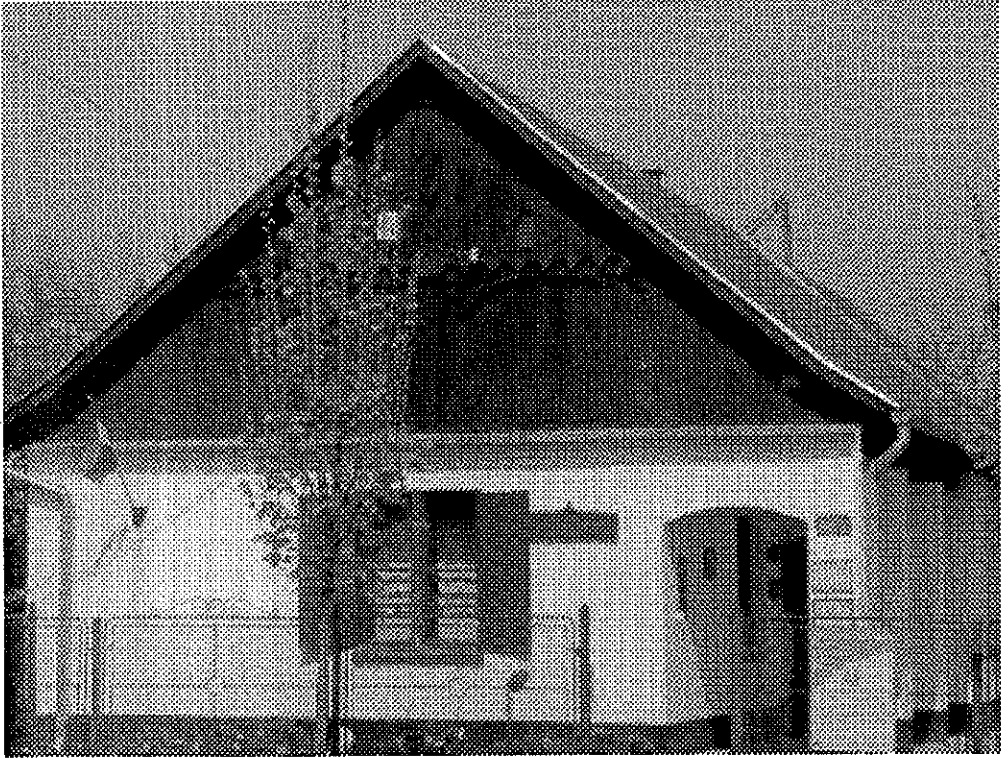
Az Emlékház, mint épített érték (az „ONCSA-program” keretében épült kis típusház), annak arculata, valamint az épület eredeti jellemzőinek, funkcióinak megőrzésére irányuló tudatos törekvés már önállóan is indokolják az értéktárba történő felvételt, mindemellett itt található a település helytörténeti és néprajzi kiállítása is. Az állandó kiállítás mellett az Emlékház több száz darabos fotó-, és adattárral rendelkezik, amelyek között több értékes darab is található. Itt őrzik továbbá Murgács Kálmán, népdal-, és dalszerző hagyatékát is. Az állandó kiállítások mellett időszakos kiállításokkal, hagyományőrző tevékenységekkel, családi programokkal várják a látogatókat.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információit megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

- „Emlékház Székkutas” reklámkiadvány, Székkutas Község Önkormányzata, 2013.
- www.szekktutas.hu
- Telefon: 06-62/593-050
- E-mail: titkarsag@szekktutas.hu

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális dokumentációja

Tárgy: Kérvény a „Vasútállomás és Órházai” és az „Emlékház” Helyi Értéktárba történő felvételéhez

Tisztelt Értéktár Bizottság!

Tisztelt Képviselő Testület!

Helyi civil szervezetként tevékenységünket évtizedek óta egyesületünk névadójának, Idős Gregus Máté munkásságának szellemében végezzük. Örömmel vettük tudomásul, hogy településünkön a helyi értékekét felkaroló Bizottság alakult. A következő ajánlással fordulunk az Értéktár Bizottsághoz és a tisztelt Képviselő Testülethez a Vasútállomás épületének és az Emlékház, mint falumúzeumnak Helyi értéktárba történő felvétele ügyében.

Gregus Máté, mint Hódmezővásárhely város Törvényhatósági Bizottságának tagja, mindvégig aktívan képviselte a Vásárhelyi-pusztai és a területén kialakult tanyatömrődés, az egykori Vásárhelykutas érdekeit. A XX. század elején, amikor a vasúti közlekedés erőteljes fejlődésnek indult, szorgalmazta a személyszállítás általánossá tételét, érdekképviseleti munkájának eredményeként Postahivatal, és áruszállításhoz szükséges rakodó létesült a vasútállomás épületében, illetve emellett. A rá következő évtizedekben, mindent megtett annak érdekében, hogy villamos áramot vételezhessen az épület, valamint artézi kutat fürjének mellé: mindezek együttvéve eredményezték a tanyaközpont és a térség infrastrukturális, gazdasági fejlődését. Nevéhez köthető településünk mai formájának kialakulása, fejlődésének megindulása. Életének írott, és képi emlékeit, valamint a Gregus család személyes tárgyait a helyi Emlékházban helyezték el, a település és a család történetének az Emlékház ad otthont, így az szintén kiemeit helytörténeti jelentőséggel bír.

Ezen szempontok figyelembe vételével kérjük a tisztelt Értéktár Bizottság és a Képviselő Testület kedvező elbírálását, vegyék fel épített és helytörténeti örökségünk közé a Vasútállomás és órházainak épületét, valamint az Emlékházat!

Tisztelettel:

Mihály Ferenc

elnök

Gregus Máté Bio Kertbarát Klub Egyesület

Székkutas, 2016. június 10.